

SHO/Samenwerkende Hulporganisaties

Geconsolideerd verslag

Nationale actie "Help slachtoffers watersnood Mozambique"

28 februari tot en met 31 december 2000

Deelnemende organisaties:

Kerkinactie, Memisa Medicus Mundi/CORDAID, Mensen in Nood/CORDAID, Nederlands Comité UNICEF, Nederlandse Rode Kruis, NOVIB, Tear Fund en Terre des Hommes.

Redactie geconsolideerd verslag: Het Nederlandse Rode Kruis; juni 2003.

Inhoudsopgave

Introductie en context.....	3
Doelstellingen en hulpverleningsprogramma.....	4
Periode van hulpverlening.....	5
Overzicht deelnemende organisaties, locaties, sectoren en activiteiten.....	6
Overzicht financiële bestedingen per organisatie.....	9
Knelpuntenanalyse.....	10
Aanbevelingen.....	11
Conclusie.....	12
Financieel verslag van de Nationale Actie.....	13

Introductie en context

Als gevolg van hevige regenval in oktober 1999 en de progressieve opening van dammen in de buurlanden van Mozambique, stroomden de Inkomati, Umbeluzi en Limpopo rivieren over, waardoor grote gebieden in het zuiden van Mozambique onder water kwamen te staan. De overstromingen zouden uiteindelijk de ergste worden in 40 jaar.

Zo viel er gedurende de nacht van 6 februari 1999 meer dan 300 mm regen en werden twee bruggen verwoest tussen de steden Boane en Moamba waardoor wegverkeer met Zuid-Afrika en Swaziland werd verbroken. Het spoorverkeer tussen Maputo en Zimbabwe werd daardoor ernstig gehinderd.

De provincies Maputo (met de steden Matutuine, Manhica, Magude en Marracuene) en Gaza (met de steden Chibuto, Chokwe en Mabalane) werden het meest getroffen en kwamen zonder drinkwater, omdat pompen en waterzuiveringsinstallaties waren ondergelopen.

In de eerste dagen van de overstromingen kwamen naar schatting 20 personen om het leven en werden circa 200.000 mensen dakloos.

In Botswana bracht de overheid verslag uit van een eerste verkenning naar de gevolgen van de overstromingen waarin melding werd gemaakt van vernielde huizen en circa 32.000 daklozen.

In Swaziland werden naar schatting 272.000 mensen getroffen door de gevolgen van de overstromingen en had daar ongeveer 90% van de bevolking geen toegang meer tot betrouwbaar drinkwater.

Midden februari werd Madagaskar getroffen door de cyclonen 'Eline' en 'Gloria' en kwamen 137 mensen om het leven en werden naar schatting 10.000 personen dakloos. Later werden die aantallen bijgesteld naar 205 doden en 87.000 daklozen. In totaal werden 469.000 personen getroffen door de gevolgen van deze cyclonen en overstromingen.

In een telefonische vergadering van 24 februari 2000 besloten de Samenwerkende Hulporganisaties tot een nationale fondswervende actie. Namens de SHO coördineerde het NRK deze actie en verzorgde NOVIB het gironummer. Op 3 maart besluiten Artsen Zonder Grenzen en Stichting Vluchteling de actie te steunen, maar af te zien van hun aandeel.

Uit contacten met de Nederlandse Overheid (BUZA) werd bekend dat deze geen bijdrage aan de SHO-actie zal toekennen, maar dat organisaties wel individuele aanvragen kunnen indienen.

De Nationale Postcodeloterij stelde, via de Stichting Doen, f 750.000,-- gulden beschikbaar.

Doelstellingen en hulpverleningsprogramma's

De SHO besloot de actie te beginnen met een 'low profile' karakter dat later werd opgeschaald, onder andere ondersteund door een eigen website: www.helpmozambique.nl.

De acties van de SHO zijn gericht op fondswerving en communicatie waarbij de aangesloten leden zelf verantwoordelijk zijn voor het ontwikkelen en uitvoeren van de daadwerkelijke hulpverlening.

Ook deze actie heeft dus als doel middelen te verwerven via advertentie, spotjes op radio en tv, donaties via de website en girorekening 800800 en via machtigingskaarten.

In de vergadering van 28 februari werd besloten dat opbrengsten van de actie besteed kunnen worden in het gehele getroffen gebied. De hulpverleningsactiviteiten werden uitgevoerd in de landen Malawi, Madagaskar, Mozambique, Swaziland, Zimbabwe en Zuid-Afrika.

De hulpverleningsprogramma's van de aangesloten leden waren gericht op het verstrekken van onderdak, huishoudelijke materialen, medicijnen, vaccinaties, voedselpakketten, zaden en gereedschappen, kredietverstrekking, herstel- en constructiewerkzaamheden, voorlichting en contactherstel.

Periode van hulpverlening

De periode waarin de hulpverlening merendeels heeft plaatsgevonden is van februari 2000 tot medio 2002. Enkele activiteiten lopen door of zijn in andere programma's opgegaan.

De fondswervende actie zelf liep van 28 februari t/m 31 december 2000 en het financiële verslag van de actie werd op 12 juli 2001 opgesteld. Dit verslag is onderdeel van dit eindrapport.

Overzicht van de locaties, de deelnemende organisaties, de sectoren en uitgevoerde activiteiten

Geografisch werkterrein	Organisatie	Sector	Gerealiseerde activiteiten	Bereikte doelgroep
Malawi	Kerkinactie	Voedsel, zaden en gereedschappen	Distributie van zaden en gereedschappen	16.265 huishoudens 12.750 kinderen
	Tear Fund	Voedsel	Distributie van voedsel	1000 families
Madagaskar	Memisa	Gezondheidszorg	Distributie van medicamenten	10.000 personen
	NRK	Water, sanitatie en reconstructie	Microprojecten op gemeenschapsniveau ter verbetering van de gezondheidszorg	12.000 personen
	UNICEF	Gezondheid, shelter en voeding	Distributie van medische hulp aan 20 gezondheidscentra, dekens, zeildoeken en vaccinatieprogramma	96.209 kinderen onder de 5 jaar gevaccineerd
Mozambique	Kerkinactie	Voedsel, water, sanitatie, onderdak, gezondheid en infrastructuur	Distributie van shelter	337.369 personen
			Herstel van wegen, bruggen, aquaducten en dijken	
	Memisa	Water, sanitatie en gezondheidszorg	Cash-for-work t.b.v. 28.000 mandagen, rehabilitatie van 50 hectare rijstvelden en reconstructie van 119 huizen	350 personen (waarvan 82 vrouw)
			Distributie van medicamenten, herstel van latrines, pompen en reconstructie	121.000 personen
	Mensen in Nood	Water, sanitatie, voedsel, contactherstel, zaden en gereedschappen	Distributie van voedsel, kleding, herstel van irrigatie	125.000 personen 118 kinderen contact hersteld 3000 boeren en 150 AIDS-wezen

Geografisch werkterrein	Organisatie	Sector	Gerealiseerde activiteiten	Bereikte doelgroep
Mozambique	NOVIB	Zaden en landbouwgereedschappen, kredietverschaffing, constructie en huisvesting	Distributie van zaden, gereedschappen en lokale gewassen	50.383 families
			Woningbouw en watervoorziening	112 huishoudens
			Sportactiviteiten	300 jongeren
			Kredietverstrekking t.b.v. veestapel	22.933 families
	NRK	Water, sanitatie, gezondheidszorg en trainingen	Installatie van pompen, distributie van medicijnen en bouw van latrines	8415 families (10.000 personen)
	UNICEF	Gezondheidszorg, onderwijs, shelter en coördinatie	Distributie van medicamenten, tenten, vaccinaties, bouw van tijdelijke gezondheidsunits, schoon water en sanitaire voorzieningen en onderwijsmateriaal	60.000 personen waarvan 37.000 kinderen gevaccineerd 25.000 leerling-kits
			Distributie van voedsel, huishoudelijke goederen, zaaigoed en gereedschappen	1125 families
			Reconstructie van scholen	8270 families 3130 kinderen en hun leraren
			Distributie van voedsel, zaden en gereedschappen en bouwmaterialen	100 families
			Kredietverschaffing	
	Tear Fund	Rehabilitatie, voedsel, agricultuur en financiële ondersteuning	Distributie van voedsel, zaden en gereedschappen, en bouwmaterialen	60.178 families 3140 personen
	Terre des Hommes	Voedsel en agricultuur	Kredietverstrekking	100 families
			Distributie van voedsel, huishoudelijke goederen, kleding, zaaigoed en gereedschappen	9395 families
		Reconstructie	Reconstructie van scholen	3130 kinderen (en hun leraren)

Geografisch werkterrein	Organisatie	Sector	Gerealiseerde activiteiten	Bereikte doelgroep
Swaziland	Tear Fund	Voedsel en reconstructie	Distributie van voedsel en bouwmaterialen	2.240 personen
		Kredietverschaffing	Opstarten landbouw en economische productie	203 families
		Rehabilitatie landbouw	Kleinschalige landbouwactiviteiten	900 personen
Zimbabwe	Kerkinactie	Voedsel	Distributie van voedsel	3.845 huishoudens (circa 19.220 personen)
	NRK	Rehabilitatie en reconstructie	Herstel van watervoorziening, latrines, en training	7543 families
		Bijdrage aan regionaal Appeal		
	Tear Fund	Rehabilitatie landbouw	Distributie van zaden	500 families
Zuid-Afrika	Kerkinactie	Reconstructie en inkomensgenererende activiteiten	Het instellen van 10 'community based' inkomensgenererende activiteiten (4 bakkerijen, 10 autowasplaatsen en 6 tuinbouwprojecten)	280 personen

Overzicht inkomsten en bestedingen

SHO-organisatie	Verdelingen	Slotverdeling	Totaal NLG	Totaal €
Nederlandse Rode Kruis	4.133.250,00	52.953,97	4.186.203,97	1.899.616,54
Mensen in Nood	3.863.250,00	49.494,81	3.912.744,81	1.775.526,19
Kerkinactie	3.660.750,00	46.900,44	3.707.650,44	1.682.458,42
NOVIB	3.591.000,00	46.006,82	3.637.006,82	1.650.401,74
UNICEF	2.711.250,00	34.735,73	2.745.985,73	1.246.074,00
Memisa	2.101.500,00	26.923,79	2.128.423,79	965.836,61
Terre des Hommes	1.354.500,00	17.353,45	1.371.853,45	622.519,95
Tear Fund	1.084.500,00	13.894,29	1.098.394,29	498.429,60
Totalen	22.500.000,00	288.263,30	22.788.263,30	10.340.863,04

SHO-organisatie	AKV	Noodhulp	Rehabilitatie en Structurele hulp	Coördinatie en management	Totaal	Saldo
NRK	113.976,99	158.879,79	1.366.873,56	179.898,76	1.705.652,11	79.987,44
MIN	100.501,42	600.910,74	1.074.114,11	0,00	1.675.024,84	-0,08
KIA	100.947,51	1.211.010,95	418.365,96	0,00	1.629.376,91	-47.865,99
NOVIB	99.024,10	0,00	2.042.419,36	0,00	2.042.419,36	-491.041,72
UNICEF	50.372,00	0,00	977.648,00	50.425,00	1.028.073,00	167.629,00
MMM	54.670,00	584.918,16	326.248,46	0,00	911.166,62	-0,02
TDH	28.988,00	322.714,00	251.046,00	0,00	573.760,00	19.771,95
Tearfund	29.905,78	49.058,22	419.465,65	0,00	468.523,87	-0,05
Totalen	578.385,80	2.927.491,86	6.876.181,10	230.323,76	10.033.996,71	-271.519,47

Noot

- Met betrekking tot het saldo van het NRK is aangegeven dat dit in 2003 zal worden besteed.
- Met betrekking tot het saldo van UNICEF is opgemerkt dat met dit saldo het herstel van elementaire diensten zal worden voortgezet.

Knelpuntenanalyse

Getracht is om een aantal van de meest genoemde knelpunten samen te vatten zonder volledigheid te pretenderen. De volgorde is willekeurig en is er dus geen rangorde van belangrijkheid aangebracht.

- De lokale capaciteit was vaak niet toereikend.
- Door verwoesting van infrastructuur verliepen logistieke processen moeizaam.
- De balans tussen doelen en het tijdspad van programma's was niet altijd even realistisch, waardoor er onder andere minder aandacht kon worden besteed aan de selectie van begunstigten.
- Er werd gebruik gemaakt van partners met wisselende competenties waardoor veel aandacht moest worden besteed aan monitoring en begeleiding.
- Het naleven van de 'Sphere Standards' kwam niet altijd overeen met hetgeen door overheden als het meest toepasbaar werd geacht.

Aanbevelingen

De onderstaande aanbevelingen zijn een compilatie van de opmerkingen uit de rapportages van de deelnemende organisaties. Ook hier is de volgorde willekeurig.

- Maak gebruik van aanwezige organisaties die werkzaam zijn in structurele programma's, waardoor de overgang van - relief naar development – meer aandacht heeft.
- De versterking van de lokale capaciteit is van belang, ook omdat de rampen een cyclisch karakter hebben.
- Training op het gebied van de 'Sphere Standards' t.b.v. de partners is van groot belang
- Bij het vaststellen van doelen, het benodigde tijdspad daarvoor realistisch vaststellen.
- Zorgdragen voor het ontwikkelen en monitoren van doelen op basis van eigen waarneming.

Conclusies

Op basis van de ingestuurde rapportages kan worden gesteld, dat de deelnemende SHO-organisaties allen substantiële bijdragen hebben geleverd, door middel van de door hun gerealiseerde activiteiten. Met name de omvang van de bereikte doelgroep is in dit verband veel zeggend.

Deze actie van de SHO bracht in totaal f 23.950.649,54 op inclusief de bijdrage van Stichting Doen van f 750.000,-- en mag om die reden succesvol worden genoemd.

Financieel verslag

Nationale actie "Help Slachtoffers Watersnood Mozambique"

Periode: 28 februari tot en met 31 december 2000

Hoofdstukindeling:

1. Inleiding
 2. Financiële verantwoording
 3. Financiële positie per 31 december 2000
 4. Toelichting op de inkomsten
 5. Toelichting op de uitgaven
 6. Verdeling deelnemende organisaties
- Accountantsverklaring

Den Haag, 12 juli 2001

1. Inleiding

Hierbij treft u aan het financieel overzicht van de nationale actie "Help Slachtoffers Watersnood Mozambique", gedurende de periode 28 februari tot en met 31 december 2000.

Ingezameld werd via de postbankrekeningnummer 800800.

Na aftrek van de kosten van het samenwerkingsverband was voor verdeling over de deelnemende organisaties een bedrag van f 22.788.263,29 beschikbaar.

De overeengekomen verdeelsleutel is als volgt:

Nederlands Rode Kruis	18.37 %
Mensen in Nood/Cordaid	17.17 %
Kerken in Actie	16.27 %
Novib	15.96 %
Ned. Comité Unicef	12.05 %
Memisa Medicus Mundi	9.34 %
Terre des Hommes	6.02 %
Tear Fund	4.82 %
Totaal	<u>100.00 %</u> =====

Afgesproken werd een vergoeding van apparaatskosten van 6%.

Controle op de projectbestedingen vindt plaats door de accountants van de deelnemende organisaties.

Hierover vindt geen rapportage plaats aan het samenwerkingsverband van de deelnemende organisaties.

Uiteindelijk resteert er nog een saldo te verdelen ad f 288.263,29 welke conform de overeengekomen verdeelsleutel zal worden verdeeld.

2. Financiële verantwoording

INKOMSTEN

Ontvangen giften	<i>f</i>	23.159.663,80
Bijdrage stichting Doen	-	750.000,00
Rente opbrengsten	-	40.985,74
Totale inkomsten	<i>f</i>	23.950.649,54

UITGAVEN	Begroot	Werkelijk	
Actiekosten	<i>f</i> 950.000,00	<i>f</i> 1.026.341,40	
Administratiekosten	- 29.375,00	- 29.375,00	
Kosten betalingsverkeer	- 70.625,00	- 106.669,85	
Totale lasten	<i>f</i> 1.050.000,00	<i>f</i> 1.162.386,25	
Saldo te verdelen		<i>f</i> 22.788.263,29	
Reeds verdeeld		- 22.500.000,00	
Nog te verdelen		<i>f</i> 288.263,29	=====

3. Financiële positie per 31 december 2000

GELDMIDDELEN

Postbank rekeningnummer 800800	f	402.884,60
--------------------------------	---	------------

VORDERINGEN

Rente	-	4.354,34
-------	---	----------

SCHULDEN

Kosten accountant	f	11.750,00
Overig kosten Mozambique	-	20,30
Te verdelen actie India	-	19.640,35
Te betalen kosten India	-	2.937,50
Te verdelen actie Mitch	-	84.627,50

- 118.975,65

Saldo te verdelen

f 288.263,29
=====

4. Toelichting op de inkomsten

Beginsaldo

Het beginsaldo van de Postbankrekening per 28 februari 2000 bedroeg f 343.929,48.
Dit saldo betrof saldo te verdelen gelden actie India ad f 333.734,48 en een restant bedrag voor nog te betalen kosten en overige reserveringen.

Ontvangen giften

Eind april 2000 was er een bedrag binnen van f 22 miljoen.
De piek was op 10 maart 2000 met een dagopbrengst van f 1,5 miljoen.
Op 31 augustus 2000 was de stand van f 23 miljoen bereikt.

Bijdrage stichting Doen

Op 2 juni 2000 is een bijdrage ontvangen ad f 750.000.--.

Rente

Via de Postbank kon een opbrengst van f 40.985,74 worden gerealiseerd.

5. Toelichting op de uitgaven

De actiekostenbegroting bedroeg aan het begin van de actie f 1.586.560.

	Begroot	Werkelijk
Actiekosten	f 950.000,00	f 1.026.341,40
Overige kosten	- 100.000,00	- 136.044,85
Totaal	f 1.050.000,00 =====	f 1.162.386,25 =====

Specificatie actiekosten:	Begroot	Werkelijk
Bijdrage netwerk	f 15.000,00	f 15.000,00
Advertentierondes	- 400.000,00	- 429.362,17
Spotjes	- 20.000,00	- 81.143,32
Machtigingskaarten	- 500.000,00	- 480.755,15
Onderzoek	- 15.000,00	- 14.687,50
Overige actiekosten	- -	- 5.393,26
Totaal	f 950.000,00 =====	f 1.026.341,40 =====

Specificatie overig:	Begroot	Werkelijk
Betalingsverkeer	f 70.625,00	f 106.669,85
Overige kosten	- 29.375,00	- 29.375,00
Totaal	f 100.000,00 =====	f 136.044,85 =====

6. Verdeling deelnemende organisaties

Organisatie	%	Verdeeld f	Te verdelen f
Nederlands Rode Kruis	18.37 %	4.133.250,00	52.953,97
Mensen in Nood/Cordaid	17.17 %	3.863.250,00	49.494,81
Kerken in Actie	16.27 %	3.660.750,00	46.900,44
Novib	15.96 %	3.591.000,00	46.006,82
Ned. Comité Unicef	12.05 %	2.711.250,00	34.735,73
Memisa Medicus Mundi	9.34 %	2.101.500,00	26.923,79
Terre des Hommes	6.02 %	1.354.500,00	17.353,45
Tear Fund	4.82 %	1.084.500,00	13.894,29
Totaal		<u>22.500.000,00</u>	<u>288.263,29</u>
